

על ראשיתן של חברות מדיניות

95. כמו שאמרנו, כל בני-האדם חפשים מטבעם, שוים ועומדים ברשות עצמם, ועל כן אי-אפשר להוציא שום אדם מכלל מצב זה ללא הסכמתו ולעשותו כסוף לשלטונו המדיני של זולתו. הדרך היחידה שבה מותר אדם על חירותו הטבעית ומקבל על עצמו את קשרי החברה האזרחית, היא דרך של הסכם עם בני-אדם אחרים להתחבר ולהתאחד כעדה לשם חיי רווחה משותפים, חיי בטחה ושלוש, כשהם נהנים באין מפריע מקניניהם ומוגנים יותר מלפנים מפני כל מי שאינו מבני חברתם. זאת תוכל לעשות כל קבוצה של בני-אדם, לפי שאין בכך משום פגיעה בחירותם של אחרים: הללו אין ניטלת מהם החירות שבמצב הטבעי. משהסכים מספר כל-שהוא של בני-אדם לכונן עדה אחת או ממשל משותף, נעשים הם אגודה אחת, גוף מדיני אחד, שהרוב זכאי בו לפעול ולהתליט בשם כל בני הגוף.

96. כי משעה שמספר כל-שהוא של בני-אדם כונן עדה על סמך הסכמתו של כל אחד ואחד מהם, הפכה אותה עדה להיות גוף אחד, ולה יכולת לפעול כגוף אחד, דבר שהוא בגדר האפשר רק על-פי רצונו והברעתו של הרוב. כי מה שמפעיל עדה כל-שהיא אינו אלא הסכמת היחידים הנמצים עליה; והואיל וכל דבר שהוא גוף אחד, הכרח לו לנוע בבחי

אחד, על כן מן ההכרח שיהא הגוף נע באותו כיוון שלשם דחף אותו הכוח החזק ביותר, והוא הסכמת הרוב; שאם לא כן, לא יוכל לפעול או להמשיך בקיומו כגוף אחד, כעדה אחת, והרי כל היחידים שהצטרפו אליו הסכימו והתכוונו לכך; אותה הסכמה מתייבת איפוא כל אחד מהם להישמע להחלטת הרוב. הילכך רואים אנו שבכל כנסת אשר חוקים מפורשים מיפים את כוחה לפעול, ואין החוק המפורש קובע מספרים, נחשבת החלטת הרוב להחלטת הכנסת כולה, וכמובן גם מחייבת, כי על כן מקנים לה החוק הטבעי והתבונה את כוח-הסמכות של הכלל כולו.

97. וכך, כל מי שבא לידי הסכם עם אחרים לכונו גוף מדיני אחד בעל ממשל אחד, מקבל על עצמו התחייבות, כלפי כל אחד ואחד מבני אותה חברה, להישמע להחלטת הרוב ולהיות נכלל בה; שאם לא כן, הרי אמנה מקורית זו, שעל-פיה מתאגד הוא יחד עם אחרים לחברה אחת, תהא נטולת כל משמעות, ואף לא תהא בגדר אמנה, אם היחיד יישאר חפשי ולא יהא כפות יותר מכפי שהיה קודם-לכן במצב הטבעי. כי במה תבטא אותה אמנה? מה תהא ההתקשרות החדשה, אם היחיד לא יהא כפות יותר על-ידי תקנותיה של החברה מכפי שימצא בעצמו לראוי ומכפי מה שיסכים לו בעצמו בפועל? הרי תהא זו אותה מידת החירות עצמה שהיתה לו גם לפני אמנתו, או שישנה לכל אדם במצב הטבעי; כי גם במצב זה יכול כל אדם להישמע ולהסכים להחלטותיה של החברה אם יישר הדבר בעיניו.